

United Artists

ELS BEATLES AL CINE

Aquesta setmana han arribat a les sales de cinema dues propostes sobre el quartet de Liverpool. 'Paul McCartney. Get back' i 'Els Beatles i l'Índia' se sumen a la fulgorant carrera fílmica del grup anglès, que resumim amb vuit títols i un 'bonus track'

TEXT

Toni Vall

Els Beatles no s'acaben mai. Com els clàssics de veritat, perviuen en el temps, són capaços de fascinar noves generacions i de fer revisar la seva mítica a còpia de nous materials, de recopilatoris, de recuperacions i de la capacitat de pensar i repensar la seva obra a càrrec d'especialistes i fanàtics. El cine, als Beatles, sempre els ha escaigut. Fa cinc anys vam veure *The Beatles. Eight days a week*, el fabulós documental que ressegueix els quatre anys (1962-1966) de gires mundials que van cimentar la seva popularitat històrica. Des de fa molt poc, a Disney+ podem veure *The Beatles. Get back*, la sèrie documental de Peter Jackson que ha tingut

accés a les cinquanta-cinc hores de material audiovisual rodades l'any 1969 pel director Michael Lindsay-Hogg durant el procés de creació de l'últim LP del grup, *Let it be*. I aquesta setmana han arribat a les sales de cinema dues propostes més. *Paul McCartney. Get back* –no s'ha de confondre amb la sèrie de títol quasi idèntic– i *Els Beatles a l'Índia*. És un bon pretext per recordar i celebrar la faceta cinematogràfica del quartet de Liverpool, plena d'estímuls i d'influxos, també de curiositats i marcianades. I, sobretot, reveladora de la sobrehumana ultraactivitat que van experimentar al llarg de la seva curta carrera. ¿Com els era possible compaginar concerts, gires i pel·lícules? Resumim la fulgorant carrera fílmica dels Beatles amb vuit títols i un *bonus track*. ●

‘A HARD DAY’S NIGHT’ (1964)

Una festa. Els Beatles davant la seva primera incursió cinematogràfica, impulsats per l'èxit esclatant a tot el món. Dirigits per Richard Lester, cineasta fonamental per a la seva carrera audiovisual en paral·lel als escenaris, s'interpreten a si mateixos en un sens fi de corredisses i diversió i una intenció que flirteja amb el documental. Els quatre joves fugen corrents de les seves fans pels carrers de Liverpool i pugen pels pèls en un tren direcció a Londres, on han de participar en un programa televisiu de varietats. Pròxima als supòsits estètics i narratius del Free Cinema –el moviment cinematogràfic en boga aquells anys a la Gran Bretanya–, la pel·lícula és pura adrenalina, un homenatge als carrers i a la joventut. Malgrat el seu blanc i negre, és ple de llum, un absolut antònim de la grisor.

Subafilms

‘HELP’ (1965)

Molt diferent d'*A hard day's night* malgrat tenir el mateix director, ens trobem aquí amb una ficció pura. Els Beatles han de fugir d'una perillosa secta oriental que pretén robar l'anell de Ringo, que la secta necessita imprescindiblement per dur a terme un sacrifici ritual. Amb aquest delirant argument, no costa endevinar que es tracta d'un joguet, un artefacte surrealista que s'avança uns quants anys a l'esclat fulgurant de la psicodèlia, que serà tan fonamental durant la segona meitat dels anys seixanta a la trajectòria del grup. *Help!* es va rodar, en part, en exòtiques localitzacions de les Bahames pocs mesos abans del recordat concert del grup a Barcelona el juliol del 1965.

United Artists

‘YELLOW SUBMARINE’ (1968)

Quaranta dissenyadors d'animació i cent quaranta artistes tècnics van participar en la producció de la mítica *Yellow submarine*, un film d'animació que explora amb profunditat els laberints de la psicodèlia, la filosofia hippy i el pacifisme, valors que no podien estar més presents en un món marcat per l'oposició a la Guerra del Vietnam i el Maig del 68. Els dissenys animats són de l'artista txec Heinz Edelman, molt influenciat per Dalí i que va llegar als Beatles per sempre la seva estètica i colorisme. Emparentada amb el delirant argument de *Help* –uns estranys éssers ataquen la comunitat de Pepperland i els seus habitants, amb l'ajuda d'un submarí groc, demanen ajuda a Liverpool–, és un punt referencial de la història del cinema d'animació.

New Line Cinema

‘MAGICAL MISTERY TOUR’ (1967)

Molt marcats ja per la seva estada a l'Índia i per la mort del seu mànager Brian Epstein, havent decidit no fer més gires i matisar els efectes de la beatlemanía que tant els havia esgotat, el grup emprèn el seu Magical Mystery Tour. Estirant el fil d'una idea de McCartney –¿què passa durant les excursions sorpresa en autocar?–, tots quatre s'embarquen en un viatge sense objectiu i sense argument definit, basat en esquetxos i improvisacions que recorden l'estructura de les pel·lícules esbojarrades de l'època: *El món és boig, boig, boig*; *La carrera del segle*; *Aquells chalados en sus locos cacharros...* Personatges delirants, situacions impossibles, muntatge espasmòdic, tot al servei de l'onirisme, la màgia i els efectes de l'LSD. I els Beatles dirigint-se a ells mateixos!

United Artists

Disney+

‘LET IT BE’ (1970) i ‘THE BEATLES. GET BACK’ (2021)

Unim els dos títols en un perquè tot *Let it be* és dins de *Get back*. El documental de Peter Jackson conté molt metratge inèdit i suposa una capbuscada fascinant en la personalitat dels quatre *beatles*, en el seu procés creatiu just al final de la seva història com a quartet. Coneixem les seves neures, les suspicàcies entre ells –sobretot entre Paul i George–, assistim a la màgia de la creació, a la troballa dels acords fonamentals... Si *Let it be* per si sola ja serveix per comprendre el sentit del final del grup, *Get back* és gairebé un document místic que permet fer-nos adonar com n'estaven de farts els uns dels altres, així com de l'aire que necessitaven.

‘THE BEATLES. EIGHT DAYS A WEEK’ (2016)

El director Ron Howard (*Willow*, *Apolo 13*, *Una ment prodigiosa*) dirigeix aquest nou documental, que centra la mirada en els anys esplendorosos de les gires mundials dels Beatles. Entre el 1962 i el 1966, el grup va recórrer el món sencer i els veiem en pantalla –amb fastuós material en color i remasteritzat– des del soterrani

Imagine Entertainment

rònc de The Cavern fins a omplir estadis de futbol i beisbol. “Érem unes criatures i estàvem bastant espantats”, confessa Paul McCartney. Efectivament, després de la beatlemanía, els atacs d'histeria de les fans i les ciutats de cap per avall per la seva arribada, també veiem els moments de col·lapse, l'abandonament de les actuacions en directe i la reinvençió a partir del 1966.

Lionsgate

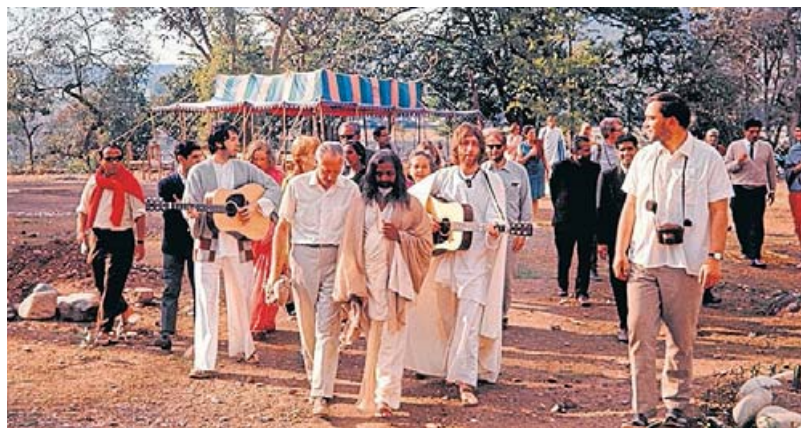
‘PAUL MCCARTNEY. GET BACK’ (1991)

Vuit anys després de la dissolució dels Wings i havent descansat de l'exigència de les gires, Paul McCartney va emprendre una gira amb el seu nou disc *Flowers in the dirt* (1989). El seu amic Richard Lester –el director d'*A hard day's night* i *Help*– va decidir acompanyar-lo de gira i filmar uns quants concerts que donarien forma a un nou film documental. Així, després d'una gira llarguíssima, va sorgir aquest *Get back*, que dona fe de la intensitat del retrobament de McCartney amb els escenaris en directe. El muntatge de les actuacions se salpebra amb imatges d'arxiu dels Beatles i del context històric en què van ser escrites les seves cançons. Així, per exemple, *The long and winding road* s'acompanya amb imatges icòniques dels anys seixanta: el Vietnam, Muhammad Ali, Kennedy, l'arribada a la Lluna... Escoltem també clàssics com *Sgt. Peppers Lonely Heart's Club Band*, *Let it be*, *Can't buy me love* i *Hey Jude*.

‘BONUS TRACK’

Els Beatles, per separat, també van tenir promíscues relacions amb el cine.

Sobretot Ringo Starr, sens dubte el més cinematogràfic dels quatre. Com que era el menys rellevant pel que fa a composició i creativitat, no va tenir manies en assumir una altra mena de protagonismes. Va participar com a actor en films com *Candy* (1968), *Si vols ser milionari no malgastis el temps treballant* (1969), *El justicier cec* (1969) i *Cavernícola* (1981). John Lennon, per la seva banda, va fer una escapada a terres d'Almeria per rodar amb l'imprescindible Richard Lester *Com vaig guanyar la guerra* (1967), i diuen que durant el rodatge va tenir la inspiració per compondre un dels clàssics dels Beatles, *Strawberry fields forever*. Ho explica la pel·lícula *Vivir es fácil con los ojos cerrados*, de David Trueba. McCartney, ja al capdavant dels Wings, va compondre la que segurament és la cançó més famosa i reconeguda de tota la saga de James Bond: *Live and let die* (1973), i George Harrison, en el paper de productor de cinema, va ajudar els Monty Python a tirar endavant un dels seus clàssics: *La vida de Brian* (1978).

Sherlock Films

‘ELS BEATLES I L'ÍNDIA’ (2021)

Per comprendre i copsar la reinvençió del grup a partir del 1966 és fonamental la seva entrada en contacte amb l'Índia. Primer a partir de la curiositat de George Harrison pel sitar, l'emblemàtic instrument de corda indi. Després, per l'aparició a les seves vides de Ravi Shankar i, encara més important, de Maharishi Mahesh Yogi, el guru de la meditació transcendental que tanta empremta els va deixar. El documental d'Ajoy Bose i Peter Compton explora les connexions entre els Beatles i la cultura índia, i la rellevància que va tenir aquesta connexió. La modernitat que el grup va injectar a la música índia i a tot un país marcat per l'herència colonial, la importància de la meditació i els sons indis a l'Àlbum Blanc, la irrupció de les drogues...